19-ter Jahrgang Nr. 138 — Jüdische Pester Zeitung. — Montag, 12. Dezember. 1887.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 3.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden öst. W.
Halbjährig 4 Gulden öst. W.
Vierteljährig 2 Gulden öst. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאליטישעס ארגאן. ערשיינט וואכענטליך דריימאל.

רעדאקציאן אונד אדמיניסטראציאן בעפינדען זיך: בודאפעסט, וואיטצנער־רינג נר׳ 3,
פראנומעראציאנס־פרייז:
פיר אסטערררייך־אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען אסטר. וועהר.
האלביעהריג 4 גולדען אסטר. וועהר.
פירטעליעהריג 2 גולדען אסטר. וועהר.
פיר׳ס אויסלאנד
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. א. וועהר.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. א. וועהר.
פירטעליעהרי 2 גולד. 50 קר. א. וועהר.
פראנומעראציאנען ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאממען.
אננאנצען ווערדען נאך אויפליעגענדען טאריף בערעכנעט.

1887 138 .נייינצעהנטער יאהרגאנג נר — Erscheint wöchentlich dreimal. — בודאפעסט, מאנטאג כ׳ כסליו, תרמ״ח.

מיליטארישע פֿארבערייטונגען.

די אם דאנערסטאג אין דער וויענער האפבורג געטראפפענע ענטשיידונג דעם גראסען מיליטאר־ראטהעס, וועלכער אונטער פארזיטץ דעם קאיזער־קאניגס שטאטטגעפונדען האט, האבען וויר בערייטס אין דער פרייטאג־נוממער בעקאנטגעגעבען. פאן מאסגעבענדער זייטע ווירד פערזיכערט, דאס דיזע ענטשיידונג ניכט אין צוווארטען געגענאיבער רוססלאנד בערייטע, זאנדערן דארויף צוריקצופיהרען זייא, דאס דער געגענווארטיגע טרופפענשטאנד אין גאליציען דער לאגע פאללקאממען ענטשפרעכענד זייא.

די אנזאממלונג רוססישער טרופפען אן דער גרענצע איזט איינע טהאטזאכע, די ניעמאנד לייגנען קאנן, די אבער — זא פערזיכערט מאן פערנער — דען אסטערר.־אונגארישען מיליטארבעהארדען בעקאננט וואר אונד איהרע וואכזאמקייט רעגע היעלט, זא דאס אן ענטשפרעכענדע געגענמאסרעגעלן, ווענן אויך ניכט אין אויפפאלענדער ווייזע, געדאכט ווארדע.

אסטערררייך־אונגארן וויל ניכטס טהון, וואס איינער הערויספארדערונג אהנליך זעהען קאננטע, עס וויל צייגען, דאס עס, זא לאנגע דיעס איהם מאגליך, פריעדענסליעבע אונד מאסיגונג בעקונדעטע. נאטירליך דארף אבער דיזע פריעדפערטיגקייט ניכט אין נאכלאססיגקייט אויסארטען. דעסהאלב ווירד אונזערע מאנארכיע אללעס פארקעהרען, וואס דיא פארזיכט געביעטעט, אהנע דיא גרענצען דיעזער פארזיכט צו איבערשרייטען.

אין דייטשעם רעגיערונגסבלאטט, דיא „קאלנישע צייטונג" שרייבט: „דאס בינדניס צווישען דייטשלאנד אונד אסטערררייך־אונגארן קאנן ניכט זא פערשטאנדען ווערדען, דאס דייטשלאנד אללייו די לאסטען דער פערטהיידיגונג טראגע, ניכט אים באנגען צאגען, זאנדערן אין איינער צור אבוועהר ענטשלאססענען פאליטיק זאללטע די אפפענטליכע מיינונג אסטערררייך־אונגארנס איהר הייל ערבליקקען. עס ווארע פערברעכערישע לייכטפערטיגקייט, ווענן די אסטערררייך־אונגארישע רעגיערונג ניכט אהנע אויפשוב אונד אהנע שוואכע דורך פערשטארקונג דער טרופפען אונד ערוויטערונג דער פעסטונגען דאס פערזיימטע נאכהאלען וואללטע."

דייטשלאנד ערווארטעט עס אלזא אונד פֿארדערט עס פאן אונז, געאייגנעטע מאסרעגעלן צו ערגרייפען. ווענן טראטצדעם דיא מיליטארישען בייראטהע (דער קראנע פארלייפיג קיינע ווייטגעהענדען מאסרעגעלן עמפפעהלען, זא מוסס מאן אננעהמען, דאס זאלכע שאן אין געניגענדער ווייזע פריהער געטראפפען ווארדען, בעפאר נאך די פארנאנגער אן דער גרענצע דעם גראסען פובליקום בעקאננט ווארען.

פאן רוססישער זייטע ווערדען די טרופפענאנזאממלונגען אן דער גרענצע ניכט אין אבערדע געשטעללט. איינע רוססישע בלאטטער בעשראנקען זיך אויף אללגעמיינע פריעדענסבעטהייערונגען.

אויס דעם פארלאמענט.

פראגע אונד אנטווארט.

אין דער פארגעסטריגען זיטצונג דעם אבגעארדנעטענהויזעס ווארדע דאס געזעטץ איבער דיא ערהאהונג דער פערצעהרונגסשטייער אויך אין זיינען איינצעלהייטען אנגענאממען, ווארויף איינגע פעטיציאנען צור פערהאנדלונג געלאנגטען.

זאדאן ריכטעטע דער אבגעארדנעטע גאבריעל אונגראן פאלגענדע אינטערפעללאציאן אן דען האנוועדמיניסטער:

אים מאנאטע יוני ד. י. פערברייטעטע זיך אים גאנצען לאנדע די נאכריכט, דאס די אן דער שפיטצע אונזערער האנוועד שטעהענדען גענעראלע, נאמענטליך פעלדמארשאלל־לייטנאנטס פענוואנירט ווערדען. מאן לאבעלטע צווייפעלנד, אלס זאגאר די נאמען דער צו פענוואנירענדען גענעראלע גענאננט ווארדען, אונטער וועלכען מאן מאריאשי, נהיצי, נארגעי אונד הענגעבערג ערוואהנטע. מאן וואוססטע יא, דאס פאר קורצעם ערסט די גענעראלע ד.,באי אונד בענקעא פענוואנירט ווארדען. מאן ווארע איבערצייגט, דאס די דורכפיהרונג דער אבערוואהנטען פענוואנען דאמיט גלייכבעדייטענד ווארע, דאס איינעם טאגעס די גאנצע האנוועדשאפט איבערהויפט אויפהארע. די אפפענטליכע מיינונג קאנטע ניכט אן די טאקטלאזיגקייט גלויבען, דאס אונזערע לאנדוועהר, פיר וועלכע אונגארן זא פיעלע אפפער געבראכט האט, אן וועלכע עס זא גראססע האפפנונגען קניפפט, איינער זאלכען ערנידריגונג אויסגעזעטצט ווערדע. די מאגיארער האבען דאס לאנד דאפאן איבערצייגט, דאס די קאניגל. אונגארישע האנוועד איינע זעהר שאן ענטוויקקעלטע קארפערשאפט זייא, וועלכע בערופען איזט, דער נאציאן גראססע דיענסטע צו לייסטען, אונד דאס די אן דער שפיטצע דער האנוועד שטעהענדען זיך גראססע פערדיענסטע אים די נאציאן ערווארבען האבען. (צושטיממונג.) אומזאמעהר מוססטע עס איבערראשען, דאס נאך דען מאגיארען זיך די צייטונגסנאכריכטען אלס וואהר ערוויעזען. איינער נאך דעם אנדערען פאן יענען ווארדע פענוואנירט, וועלכע זיך דאס פערטרויען ניכט נור דער האנוועד, זאנדערן אויך דער נאציאן ערווארבען האבען. די פענוואנירטען זינד נאך אים פאללבעזיטצע איהרער פיזישען אונד גייסטיגען קראפטע. דיענסטריקזיכטען קאננטען עס אלזא ניכט זיין, די מאן אלס גרונד דיעזער פענוואנירונגען אננעהמען קאננטע. דעסהאלב מוססטע מאן נאך פאליטישען גרינדען זוכען. ווענן וויר די רייהע דער פענוואנירטען איבערבליקקען, זא זעהען וויר, דאס זיא צו רעגימענטסאינהאבערן אדער צו קארפס־קאממאנדאנטען האטטען ערנאננט ווערדען מיססען. קיין איינציגער דער ביי דער האנוועדשאפט אין פערוענדונג געשטאנדענען האהערען מיליטארס האט עס ביז צום פעלדצייגמייסטער געבראכט. ווענן עס זא ווייט קאם, ווארדע ער פענוואנירט. איך פראגע נון דען העררן מיניסטער: האט ער קעננטניסס פא דען אורזאכען, וועלכע די מאססענהאפטע פענוואנירונג דער ביי דער האנוועדשאפט אין פערווענדונג געשטאנדענען קאיזערל. אונד קאניגל. פעלדמארשאלל־לייטנאנטס הערבייגעפיהרט האבען? ווענן יא, האט ער די אבזיכט, דיעזע אורזאכען צור בערוהיגונג דער אפפענטליכען מיינונג מיטצוטהיילען? האלט ער עס אים אינטערעססע דער ענטוויקקלונג אונד לייטונג דער האנוועדשאפט פיר גוט, דאס די האכסטגעשטעללטען אפפיציערע אויף איינמאל אונד מאססענהאפט פענוואנירט ווערדען?

האנוועדמיניסטער באראן פעיערוואריי בעאנטווארטעטע דיעזע אינטערפעללאציאן זאגלייך, אינדעם ער זאגטע: אללע פענוואנירטען זינד אויף איהר איינענעס אנזוכען פענוואנירט ווארדען. עס קאנן ניעמאנד דאפיר, דאס דיעזע העררען אין דען דרייסיגער אונד צום טהייל צו בעגינן דער פירציגער יאהרע איהרען דיענסט אנגעטרעטען האבען אונד פאלגליך היטטע שאן בעטאגטער זינד. דאס אלטער איזט איין אונוויללקאממענער גאסט, דאס וויססען וויר אללע. אב זיך איינער פאהיג פיהלט, נאך ווייטער צו דיענען אדער ניכט, קאנן מאן נור דעם בעטרעפפענדען אללייו צור בעאורטהיילונג איבערלאססען. דער דיוויזיאנאר מוסס זיינע דיוויזיאן אונטער אללען אומשטאנדען צו פעלדע אנפיהרען. דיעזעס קאממאנדא איזט דאהער ניכט בלאס מיט גייסטיגער אנשטרענגונג, זאנדערן אויך מיט בעדייטענדען שטראפאצען פערבונדען. גלייך וויא אללעס אין דער וועלט פערגאנגליך איזט, זא ערמאטטעט, וויא וויא וויססען, אין איינעם געוויססען אלטער אויך די מענשליכע קראפט. עס גיבט אונטערדען פענוואנירטען קיינען איינציגען, דער זעכציג יאהרע ניכט הינטער זיך האטטע. . .

איינע שטיממע: אונד ערצהערצאג אלברעכט?

מיניסטער פעיערוואריי: דארויף ערלייבע איך מיר צו ערוויעדערן, דאס עס אין דער ארמעע אנשטעללונגען גיבט, די ניכט מיט זאלכען קארפערליכען אנשטרענגונגען פערבונדען זינד, וויא אין דיוויזיאנס־קאממאנדא. דער אנפיהרער דעס העערעס קאנן וואהרענד דעם פעלדצוגעס דער ארמעע צו וואגען פאלגען; ביי איהם פאללט מעהר די גייסטיגע בעפאהיגונג אינס געוויכט, וואהרענד דער דיוויזיאנאר זיינע דיוויזיאן שטעטס צו פעלדע אנפיהרען מוסס. דאס איזט איין גראססער אונטערשיעד. די פענוואנירטען העררען האבען דער האנוועד־ארמעע אויסגעצייכנעטע דיענסטע געלייסטעט, אונד עס איזט איהנען צו פערדאנקען, דאס די האנוועדשאפט איין בעדייטענדער פאקטאר געווארדען איזט. דאס האט ז. מאיעסטאט זאוואהל, אלס אויך די נאציאן אנערקאננט (לעבהאפטע צושטיממונג). פערגעססען זיא אבער ניכט, דאס די בלאטטער דעם ביימע צור ציערדע געדייהען, אונד דאס דער שטאמם דאך אויך ווייטער בעשטעהען בלייבט, ווענן אויך די בלאטטער אים הערבסטע אבפאללען אונד נייע בלאטטער טרייבט. (לעבהאפטער ביפאלל רעכטס.) דא דיעזע העררען זעלבסט אים איהרע פענוואנירונג אנגעזוכט האבען, אונד דא זיא נור דורך אונגארן ערזעטצט ווערדען, געשיעהט דער האנוועדשאפט קיין אבברוך. עס איזט נירגענדס געזאגט, דאס די ביי דער האנוועד־ארמעע דיענענדען גענעראלע קיינע קארפס־קאממאנדאנטען ווערדען קאננען, עס בעשטעהט אים געגענטהייל די בעשטיממטע אויסזיכט, יענען האנוועד־גענעראל,

דיא „וואטערבורי"-רעמאנטאאר-טאשענאהר

איזט איין וואהרעס וואונדער מארערער טעכניק. דאס אנגאנצרטע עקנאמט אייסערע (אויס פעניקסלייט נייזילבער), דיא אונאיבערטרעפליכע פינקטליכייט אונד דער אונלויבלך בילליגע פרייז פאן

נור 6 פל. 50 קר.

האבען אנפאנגלך מיסס-טרויען גענען דיזעלבע ערזוצקרפט: דאך דיא פאריאהריגען פערקיפט אין ענגלאנד 100,000 שט. אין דייטשלאנד 82,000 שט. גענען עבענגא גלאנצנדרעס צייכנס פיר דיא פאר-טרעפליכקייט דער אוהר, אים דער לאנד דער קאנקורענץ, דיא זיך פאר דער

„וואטערבורי" פירטשעט. ווייל דיא „וואטערבורי" זא איינפאכער קאנשטרוקציא איזט אונד זא פארצוגליך גערהם, דאס אהנע יעדעס יוזיקא 3 יאהרע גאראנטיע

געוואהרט ווערדען מאג. אונד ווייל דיא „וואטערבורי", פאללס רעגנאך יעמאלס נאשהט, זא בעלאנג דעפארזיט ווערדט דיא בעזאנדערע אוהר דער אנדערע קיינע אוהר דער ווערט, צ. ב. איינע נייע פעדער 35 קר.

דיא וואטערבורי וואטש קא.

וואטערבורי, קאנזטרוקטיון.

פערפאיגונגס שטאטען פאן נאראמעריקא. 2,000,000 פל. קאפיטאל. מאלוכע פאבריקאציא 1500 שט., דיא איך דאס גענערארד-דעפאט אונד דיא-פאבריקאטיוו-קרעדיטאנטט פיר אונגארן:

A. Hottelmann,

Budapest, 5. Bezirk, Waitzner-Boulevard 28

איבערגענאמען 3 יאהרע גארנטיע. — פערזענדט גור גענע קאסטע ארדר נאכנאהמע. —

פאן זר. מאיסטאט דעם קאנג פרייזלעגערט. ק. ק. אייסטרייכליך פרייז. נייפערבעסערטעס

עלאסטישעס ברוכבאנד

מיט זיכערהייטס-גורטע אונד ברוכשטענער.

דיא נייעסטע ערפינדונג איזט דאס נאך פראעעסאר בארנאנא איים אמע-ריקא נייפערבעסערטע עלאסטישע ברוכ-באנד פאן פאללישטענר. זאוואהל פיר הערדען, אלס אויך פיר דאמען אונד קינדער ועלכעס איזט אהנע פערדען איים יינעס נוממי קינסטליך קאנשטרואירט אונד האט דען צווענק, דאסס עס ועלכעס דיא פער-אלטעטסטען בריכע אין קרעצעסער צוגע אין דיא גליכע לאגע בריינגט אונד דאנן זאוואהל ביא מאג ביא דער אנשטרענ-גונגס ארבייט, אדער ביא בעלעס נעהמען זא אויך נאכטס בייס שלאפען נעניצט ווער-דען, אהנע דאסס דער בריכליידענדע אים פערינגסטען אין יוגנס בעזוגט געשאדט ווערדע. עס איז פאן גראססעס נוטצען, דאסס ועלכעס אויך ביא נאכט אויף דעם לאגער בלייבע. ווייל עס איינען בעזאנדערס נוטצען, אנגענעהמען דרוקק אויף דען ליידענדען טהייל איזט אויס-פרייזיג: איינאכע פאן 6—10 גולדען, דאסעלבע פאן 10—15 גולדען, פיר קינדער אום דיא האלפטע בילליגער.

נראסס לאגער אין ענגלישען אונד פראנצאזישען שאפהד-בריכבאנדען, זוספענאריען, נעוועבע, אייס נוממי, זאוויא אויך אייס הוישלערע. דיא הוישלערע אונד נוממי-זוספענאריען האבען דען צווענק, דאסס דיא ע-ווייטערונג פערהיטען. — מוטטערשפרייצען, לופט-פאלטער, בעטטע-איינלאגען, פרעזרדנמאשען, פראזרזואטייס, נוממי, שטרומפטע אונד אללע נוממי-זואריע-אריקעל. — בייא בריכבאנדען בייטטע אנצוגעבען. אב רעכטס, לינקס אדער דאפעלט, זא אויך דיא ליבלייטע. — עכטע פראנצאזייטע נוממי- אונד פיטבלאזען-פראזרזואטייס פער דוטצ. 3—6 פל. בעשטעללונגען מטטטעלטס נאכנאהמע אומגעהענד בייא

MORIZ POLITZER, k. k. Bandagist,

Budapest, Franz-Deákgasse.

פרייזקוריאנטע גראטיס.

דאמענשוויאמטע פער דוטצ. 4 פל. א. ו.

לאהנגעדער נעבענפערדיענסט!

ווייר וזכען זאל דע פערזאנען צום פערקייפע פאן לאזען אייך ראטען אים יונגע דעם נ.-א. XXXI פאס יאהרע 1883 אי. געוואהרען האהע פראוויזיאן, עזוענטוועלל פיקסעס גע-האלט.

Hauptsädtische Wechselstuben-Gesellschaft

ADLER & Cie, Budapest

וויכטיג פיר ליידענדע.

דיא נייעסטע ערפינדונג איזט דאס פארטאש-שע, מיט מעפאראטער זעכרהיטספארריכטונג בערזוהענע ברוכבאנד, וועלכעס אויס יינעס וומסי עצייגט איזט אונד זיך לויט איזטאנד דער בערהמ-טעסען ארצעט אם בעסטען בעוואהרט, נאכדעם עס וואסטליכע ביא אנדערען ברוכבאנדערן פאראמסע-דע מאנגעל בעזיטצט אונד דען פארטייל האט, דיא עצייגונג איזט בריכבאנדס פאן דער חיפסע, דאס אויסרייכנען דעם ברוכעס אונד אללע פארקאמענדען אינגאנגעהליכקייטען צו פערהינדערן אונד דאנן זא וואהל אלס הערדען, ווייא אויך אלס דאמען אין דער זעהר לייכט נטראגען ווערדען. פרייזע אייג-ווייטע 6—8 פל., דאסעלבע 10—16 פל. פיר קינדער 3 אונד 5 פל.

נראססע יאגד אין ענגלישען אונד פראנצאזי-שען פערבריכבאנדען, זוספענאריען, נאכטלאנ-דאשען, בריכבנדען, אייזע אפעראטיאנס, קראנקענ-שטרומפען, לופטפאלטער, בעטטע-אפעראטיאנס, גלי-קענפלעגע נאטרינגע נעזונעשאנדען צו דען בילליג-סטען פרייזע. עכטע פראנצ. אונד אמעריקאנישע נוממי- אונד פיטבלאזען (פראנזיאמטיו) פער דוטצ. 3—6 פל.

BRÜDER PÁRTOS

Bandagenfabrikanten, Budapest, IV., Kronprinz-(Herren-)gasse 4.

בייא בעשטעללונגען ערזוכען ווייר אים דאס מאסס דעם בעקקענאומאנגנס.

וויכטיג פיר רעגאלירנ-פאכטער.

רום, שרוזוואוטיג, טרעבער, ליקארע אונד עסיג ערצייגט מאן אהנע אפפאראט בילליגסט מיט עסיגצנגן אונד אשטרישען ארטן מאן

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט, מאגאזינגאסע, נעבענאיבער דעם אויר. טעפפע. אפפעריט פערטער: הוזיגבלאוע, זיינאלעטטע, גלי-צערין, עגטזיינגספלוזיר. מיטטעל גענען אללע ווינ-קראנקהייטען עגעס, פערטער: הוסבעריאטאר אי-צטראגעזטאפט פיר נאוגע-פיללונג. דאגן: מיטעל גלאנצוויבסע, וואשבלייפארבע, קארבאלזייד אונד מארבאלקאלק. פרייזקוריאנטע אונד מאגיפ-לאצאיאסבריבער אין אללען שפראכען גראטיס.

STERNBERG ARMIN,

Musik-Instrumenten-Fabrik,

Budapest, VII. Bezirk, Kerepeserst. 36.

נייעסטעס: הארמאניאמפלאטע מיט 12 קלאפפען, דורך לויט מעס בלאזען אין דאס מונדשטיקק שפרעכען דיא זעהר אנ-גענעהמען מאגע אן, פאן יעדערמאנן זאפאהרט לייכט צו ע-לערנען. פרייז 2 פל. מיט 300 דער פרעשיערענסטען מוזיק-אינשטרומענטע אילוסטרירטע קאטאלאג גראטיס אונד פראנקא. אינדער הארמאניקא אונד הארמאניאס סעפאראטע אילוסטרירטע קאטאלאג.

פיר ליידענדע פיססע

ערצייגע איך פיססע נקליידונג נאך מאאס. עבענגא עס-פעהרע איגע גראססע אויסוואהל אללער זארטען

הערען- דאמען- אונד קינדערשוהע.

אפפיסנסאללע

H. GERŐ, Schuhmacher

Budapest, V., Grosse-Kronengasse, Leopold-städter Kirchenbazar.

נ. ב. בייא בעשטעללונג בימטע אים איינ-זענדונג איינעס אלטען מוסטערשוהעס.

פיר זאפארט געזוכט.

געפערטיגטער זוכט פיר זאפארט איינען טיג-טיגען סופר-געהילפען. דערזעלבע האט איגע פראב-בעשריפט, געבסט כתבים פאן אנערקאנגטען סופרים. בייא ווילכען ער גערארבייטעט. ווייא אויך ציינגסט איבער זיין שטרענג רעליגיאוס בעטראגען עהרבעטענס איינצוזענדען, גרהאלט נאך איבעראינקאמען.

הק' יעקב מאיר סופר פתים.

J. PIPPERSBERG, Zehngebotschreiber.

Bátorkesz (Ungarn.)

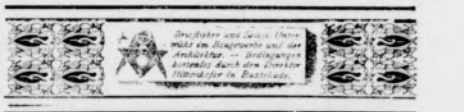

Münzl R. és Társa,

Budapest, VII., Kerepeserstrasse 26.

Gegründet 1850.

Empfehlen in reichster Auswahl: **Leinwand** in allen Sorten und Breiten, **Tischzeuge, Kaffeegarnituren, Läufer** etc. **Teppiche, Vorhänge** und **Bettdecken, Piquée-, Schnürl-** und **Kleiderbarchend, Normal-Wäsche, Strümpfe, Gamaschen, Unterleibchen** und **Hosen**, echt und imitirt. Reizende Neuheiten in **Berliner Wolltüchern, Capuchons, Rüchen, Bändern, Spitzen** und **Stickereien, Schneider-Zugehöre, Strickgarne** etc. etc. **Verkauf zu festen Preisen. Schneider erhalten besonderen Rabatt. Alles Gekaufte wird umgetauscht oder zurückgenommen. In separater Waaren-Abtheilung**

Verkauf zurückgesetzter Artikel zu Spottpreisen.

Den fortwährenden Aufschwung unseres nun seit 37 Jahren bestehenden Geschäftes verdanken wir dem Umstande, dass wir grundsätzlich **nur Waaren bester Qualität führen und billigste Preise berechnen.** — Unter keinen Umständen lassen wir uns hereinziehen, dem Beispiele der unsoliden Konkurrenz zu folgen und auf Täuschung des Publikums hinzuarbeiten.

נור 1.70 פל.

פ. רובין, גראווער

בודאפעסט וואטצנגרישטראססע נו. 42

עטפעהלט זיך צור אנפערטיגונג אללער נאשטונגען גע-שאפטפירמען, גטמיינדע. אונד אמטס-שטאמפעלען, וויא אויך אללער פאקאפעגרען ווענער- וואפפען, עמבלע-מע אי. שאבלאנען צום וויגירען פאן קיסטען אי. באללען וויא אויך אללער אין דיעזעס פאך איינשלאגענדען ארבייטען נור איינגע ערצייגנסע. איינען

קויטשוק-שטעמפעל

מיט יעדעם בעליעבינען נאמען פירמא אונד אדרעסע וועל-כע איך אין שאנער אונד דייערהאפטער אויסשמאטונג וואמיט קאפפטטע פארבטגייבער פאלטטער זאוויא אין פל אשכען שטאמפעלינגפארבע אום נור

1.70 פל.

ליעפערע אונד בימטע איך בייא בעשטעללונג דען טעקסט פיר דיא שטאמפעלע נגנויא אונד דייטלך אנגעבען זא-וויא איינע קלייגע דראנגאבע פר. פאסטאנוויזונג איינ-זענדע.

פראווינץ- בעשטעללונגען ווערדען פראמפט אונד גע-וויסענהאפט אויסגעפיהרט נור בייא

F. Rubin. Graveur

Budapest, Waitznerstrasse 42.

אללע נאשטונגען דרוקפארטען ווערדען בילליגסט פער-פערטיגט. 100 שטיק ווייזקארטען נור 35 קר.

(איינע חנוכה-פייער) האט אויסער דעם פעסטער, אויך דער אפנער איזר. פרויענפעראיין פארנעסטערן פעראנשטאלטעט. וואביא 180 ארמע שולקינדער פאללשטאנדיג מיט ווינטערקליידערן פערזעהען ווארדען.

(אטטענטאט געגען פערריי.) דער פראנצאזישע שטאאטסמאנן פערריי, וועלכער ערסט פאר ווענינען טאגען אלס קאנדידאט פיר דיא פרעזידענטשאפט דער פראנצאזישען רעפובליק זא פיעל פאן זיך רעדען מאכטע, ווארדע פארגעסטערן פאן איינעם געוויססען אבערטען אים שפרעכזאאל דער פראנצאזישען דעפוטירטענקאממער אנגעשאססען. גליקקליכערוויזע זינד דיא וואונדען פערריי'ס אונבעדענקליך. דער אטטענטאטער ווארדע פערהאפטעט אונד גאב אן, מיטגליעד איינער געזעללשאפט צו זיין, וועלכע דען טאד פערריי'ס בעשלאסס. דאס לאאז בעשטיממטע איהן צור אויספיהרונג דער טהאט.

(דועלל צווישען 2 שוואגערן.) פארגעסטערן פאנד אין בודאפעסט איין צווייקאמפף צווישען דעם רייכסטאגסאבגעארדנעטען ערמינד ליטעראטי אונד דעם אדוואקאטען דר. איגען פאסטעלי שטאטט, וועלכער מיט דער געפאהרליכען פערוואונדונג דעם ערסטערען ענדעטע. ליטעראטי אונד פאסטעלי האבען שוועסטערן צו פרויען. דער לעבענסגעפאהרליך פערלעטצטע ליטעראטי פערטריטט אים רייכסטאגע דיא שטאדט מונקאטש. איבער דיא אורזאכע דעם דועללס הערשט ניכט פאללשטאנדיגע קלארהייט: איינע וועכסעל-אנגעלעגענהייט זאלל דען אנלאסס צו דעמזעלבען געגעבען האבען. פאסטעלי האט פאר עטווא איינעם יאהרע געהייראטהעט: בייא דער טרויאונג וואר ליטעראטי זיין בייששטאנד. שפעטער יעדאך טראט איינע פיינדזעליגקייט צווישען דען בייזען שוואגערן איין. אנלאססליך דער היינעגן אבגעארדנעטענוואהל טראט פאסטעלי אין מונקאטש געגען ליטעראטי אויף. לעטצטערער ווארדע יעדאך געוואהלט, דא ער זיך אין דיעזעם בעצירקע דער גראססטען בעליעבטהייט ערפרייט. ליטעראטי טראט מיט בעזאנדערער ענטשידענהייט געגען דען אנטיסעמיטיסמוס אויף אונד ערוויעז זיך דען יודען זיינעס וואהלבעצירקעס אלס ווארמער פריינד. נאך דער וואהל ווארען דיא שוואגער נאך מעהר געגען איינאנדער ערביטטערט. פאר איינינען טאגען קאם עס צווישען איהנען צו איינעם ווארטשטרייט, דער איינע העריספארדערונג צום דועלל צור פאלגע האטטע. דאסזעלבע פאנד שטאטט. אלס שוססדיסטאנץ ווארדען 24 שריטטע בעשטיממט. פאסטעלי פייערטע צוערסט אונד נאך דעם ערסטען שוסס שטירצטע ליטעראטי ניעדער מיט דעם אויסרוף: „וועינעם וואן!" (עס איזט אויס מיט מיר!) ליטעראטי שוועבט צווישען לעבען אונד טאד.

(פראנץ פולסקי) אייססערטע זיך פארגעסטערן אין איינעם אפענער פעראיין, דער איהן יעטצט צום עהרענמיטגליעד ערנאננטע, איבער דיא געגען איהן, אלס זיען דירעקטאר דעם נאציאנאל-מוזעאומס, ערהאבענען פערדאכטיגונגען אונד זאגטע אונטער אנדערעם: „דא איך בעקאננטליך גראססמייסטער דער אונגארישען פריימיירער בין, גאב עס נאר פיעלע, דיא אנלאססליך דעם ראמישען יובילאומס דעם פאפסטע איינען געפאללינען דיענסט צו ערוויזען גלויבטען, ווענן זיא איהם מעלדען קאנטען, דאסס דיא מיט דעם פאפסטליכען באנגע בעלעגטע פריימייערייא אין אונגארן צערשפרענגט זייא."

(שיפפסאונגליקק.) אויף דעם דאמפפשיפפע „בעללאנא", וועלכעס מיט 400 פאססאשיערען פאן סאלאניקי נאך ביירוטה פוהר, ענטשטאנד וואהרענד דער פאהרט איינע גראססע פערווירונג אין פאלגע פאן פייער-רופען. אללעס שטירצטע צו דען רעטטונגסבאאטען, מעהרערע פערזאנען ווארדען ערדריקקט אונד 47 פאססאשיערע זינד ערטרונקען. אינצווישען האטטען דיעבע אויס דער געשפרענגטען קאססע אים צימער דעם קאפיטאנס זעכציגטויזענד לירע געשטאהלען. בייא דער אנקונפט דעם שיפפעס אין סמירנא ווארדען פיעלע פערהאפטונגען פארגענאממען.

איבער דיא ארמעע

אסטערייך-אונגארנס אונד רוססלאנדס.

„אים לאנדע דעם צוקונפטסקריעגעס" בעטיטעלט זיך איין נייא ערשיענענעס מיליטארישעס ווערק, וועלכעס געראדע יעטצט, דא דיא מיליטארישען פארגאנגע אן דער רוססיש-אסטערייכישען גרענצע זא פיעל אויפזעהען ערעגען, פאן גראססעם אינטערעססע איזט. אין דיעזעם בוכע שילדערט איין האכגעבילדעטער אפפיציער דער דייטשען ארמעע דיא איינדריקקע, וועלכע ער וואהרענד זיינער יינגסטען רעקאגנאסצירונג גאליציענס אונד דער וועסטרוססישען גובערנעמענטס געזאממעלט האט.

געלעגענטליך זיינער וואנדערונגען דורך לעמבערג שרייבט דער פערפאססער: „נאטירליך האט לעמבערג, אלס שטאדט פאן איבער הונדערטטויזענד איינוואהנערן אונד אלס הויפטשטאדט פאן אסטגאליציען, יא דעם גאנצען קראנלאנדעס, איינע בעדייטענדע גארניזאן. ליעגט עס דאך אין דעם אייססערסטען ענדע אסטערייכס, וועלכעס אסטליך אונד נארדליך פאן רוססישעם געביעט איינגעשלאססען איזט: איזט עס דאך דער וויכטיגסטע באהנקנאטענפונקט נאכסט פרזעמישל! דיא שטאדט לעמבערג איזט ניכט בעפעסטיגט; דיא אומגרענצענדען האהען ליעגען אבער זעהר גינסטיג, אונד וואהרשיינליך ווירד אסטערייך דיעזען וויכטיגען פאסטען, בייא אויסברוך איינעס קריעגעס מיט רוססלאנד, ניכט אהנעווייטערעס פרייזגעבען."

אין דעם בוכע ווירד דאנן דיא שטארקע ענטוויקקעלונג דעם אסטערייכישען באהנ-נעטצעס דארגעלעגט. עס בעשטאנד וואהל — הייססט עס — פריהער דיא געפאהר, דאסס עס דער צאהלרייכען, לאנגס דער גרענצע אנגעזאממעלטען רוססישען קאוואלעריע געלינגען קאננטע, דיא הויפטפערקעהרסאדער גאליציענס אונד דיא אויפמארשליניע דער אסטערייכיש-אונגארישען ארמעע, נאמליך דיא קארל-לודוויג-באהן, זאפארט נאך דער קריעגסערקלארונג אן איינינען שטעללען צו צערשטארען. יעטצט איזט אבער דיעזער געפאהר ענטשיעדען אבגעהאלפען, אונד דיא פערטהיילונג דער גארניזאנען אין גאליציען איזט איין מייסטערשטיקק.

דער צוקונפטסקריעג צווישען אסטערייך-אונגארן אונד רוססלאנד איזט — נאך דער מיינונג דעם פערפאססערס — אלס אונאויסבלייבליך אנצוזעהען. וואס דען אויפמארש דער ביידערזייטיגען ארמעען בעטריפפט, קאממט עס אונז ווענינ דאראויף אן, אב אסטערייך-אונגארן דרייא אדער נור צווייא ארמעען אויפשטעללען ווירד, אונד אב דיעזע ארמעען בייא קראקוי, טארנאוי, פרזעמישל אדער לעמבערג צו דענקען זינד. אונז אינטערעססירט מעהר דיא פראגע: וועער ווירד דען אנדערען שלאגען אונד דיא אבערהאנד בעהאלטען? אין רוססלאנד צווייפעלט נאטירליך ניעמאנד דאראן, דאסס אסטערייך-אונגארן דיא צעכע ווירד בעצאהלען מיססען. אין אסטערייך-אונגארן היננעגען, אין דיעזער פיעלשפראכיגען מאנארכיע, איזט מאן בעקאננטליך אימער דער פערשיעדענסטען מיינונגען. דיא טשעכען צום בייספיעל האפפען אויף דען זיעג רוססלאנדס אונד דעם פאנסלאוויסמוס; היננעגען שפרעכען דיא פאלען, וועלכע אן דער בעדראהטען גרענצע שטעהען, איינע זעהר צופערזיכטליכע שפראכע, דערען בערעכטיגונג ווירד אנערקעננען מיססען. וויר פרייען אונז, דאסס דאס זעלבסטפערטרויען אין דיא אס-

---

ניסער, זיין אללעס צו פערפיגונג; גלאנצענדע אויסזיכטען באטען זיך מיר . . . איך קאננטע ניכט ווידערשטעהען. איך שריעב מיינעם יונגען ווייבע, שילדערטע איהר דיא זיך מיר ערעפפנענדע צוקונפט. איך טהיילטע איהר מיט, דאסס איך צו העררן פ. רוידניטץ אברייזע, אונד דאסס זא מיר דארטהין שרייבען מאגע. איך איבערגאב דען בריעף דעם טרייען פריינדע ראנקענפעלז צור בעזארגונג אונד רייזטע אב. פערגעבענס ווארטעטע איך אויף אנטווארט.

„וויא איין מארכען אויס „טויזענד אונד איינע נאכט" קאמען מיר דיא טאגע אויף דעם שלאססע רוידניטץ פאר; דער ארמע יידישע תלמוד-שילער האטטע ניע געאהנט, וועלכע גענוססע רייכטהום צו געוואהרען פערמאג. גנעדיג עמפפינג מיך הערר פ. רוידניטץ אונד שטעללטע מיר זוממען צור פערפיגונג, דיא איך איינסט פיר מעהר אלס הינרייכענד געהאלטען, אום מיין אונד אננא'ס גאנצע לעבענסעקזיסטענץ צו בעשטרייטען. אונד אלס דיא צייט דער טיעפסטען טרויער אום זיינע זאהנע פאראיבער וואר, אפפנעטע הערר פ. רוידניטץ ווידער דיא טהארע זיינעס אלס גאסטפרייא האכגעפייערטען שלאססעס דען פריינדען. דיא בליטהע דעם אדעלס נאהם זיך אין איהרע רייהען אויף אלס וויללקאממענע גענאססען, איין קראנץ דער שאנסטען פרויען אונד מעדכען ליעסס זיך מיינע הולדיגונג געפאללען, דא איך דאך אלס דער ערבע רוידניטץ'ס גאלט. פרייליך וואוססטען דיעזע אבענזאווענינ, וויא רוידניטץ זעלבסט, דאסס איך פערהייראטהעט וואר. ראנקענפעלז האטטע מיר איינגעשארפט, דיעזען אומשטאנד „פאריפין" ניכט צו ערוואהנען; ער ווערדע עס מיר שאן זאגען, וואנן איך דעם געהיימניססעס שלייער ליפטען קאננע. דאסס איך יודע בין, וואוסטע אויססער רוידניטץ אונד ראנקענפעלז ניעמאנד אויף דעם שלאססע.

„זא וואר איין יאהר פערשטריכען, אהנע דאסס איך אויף מעהרערע בריעפע איינע אנטווארט פאן אננא ערהאלטען האטטע. איהר שווייגען אנגסטיגטע מיך אונד ליעסס מיך קיינע רוהע פינדען. איך בעשוואר ענדליך ראנקענפעלז מיך רייזען צו לאססען, זעלבסט נאך דעם אויפענטהאלטסארטע אננא'ס צו רייזען אונד מיר נאכריכט פאן איהר צו ברינגען. מיין פריינד שפאטטעטע איבער מיינע זעהנזוכט; ער וואגטע עס זאגאר, אנצודייטען, דאסס אננא זיך איבער מיין פערגעבליכען וואהל אנדערווייטיג געטראסטעט האבען ווערדע. אלס איך איבער דיעזע אייססערונג ענטריסטעט אויפפוהר, בעזאנפטיגטע ער מיך מיט דעם בעמערקען, דאסס ער יא נור שפאסס טרייבע; ענדליך ערקלערטע ער זיך בערייט, צו איהר הינצורייזען.

„נאך מעהרערען מאנאטען ערסט קעהרטע מיין פריינד — וועניגסטענס היעלט איך איהן פיר איינען פריינד — צוריקק אונד איבערבראכטע מיר איינע שרעקקליכע טרויערקונדע. שיינבאר זעלבסט טיעף ערשיטטערט, ערצאהלטע מיר ראנקענפעלז: איין האופע יענער ענטלאססענען זאלדאטען, פאן וועלכען דאמאלס פיעלע אלס רויבער דייטשלאנד דורכצאגען, האבע אויך אננא'ס וואהנארט היימגעזוכט. זיא זעלבסט זייא מיט איהרער מוטטער אונד פיעלען אנדערען בעוואהנערן היינגעמארדעט, איהר הויז פערבראננט ווארדען . . . . .

„האַרט טראף מיך דיעזע היאבספאסט. אבער אנשטאטט אן דאס אונגעביהרליכע מיינעם ביזהעריגען פארגעהענס צו דענקען, וואר איך טהאריכט גענוג, צווייא שלעכטע שריטטע שטאטט איינען צו בעגעהען. מאן טראט אן מיך העראן אונד זעטצטע מיר אויסאיינאנדער, וויא זעהר מיינער קינפטיגען שטעללונג מיינע געגענווארטיגע רעליגיאן אין דען וועג טרעטען קאננטע. נאך לאנגערעם צויגערן פערווארף איך אויך דיעזע אין מיינער פערצווייפלונג זא שנאדע, וויא איך מיינע אננא פערלאססען האטטע. ראנקענפעלז וואוסטע מיך אללמאליג צו טראסטען, איינדעם ער דאראויף הינוויעס, וויא שווער עס געוועזען זיין ווירדע, דיא איינוויללינגונג דעם הערר פ. רוידניטץ צו יענער עהע צו געווינגען. „פיעלליכט — זאגטע ער — איזט עס נאר איין גליקק פיר דיך אונד פיר אננא, דאסס עס זא געקאממען איזט."

„איך מוססטע מיינע גאנצע קראפט צוזאממעננעהמען, אום מיינען שמערץ דעם אלטען רוידניטץ געגעניבער ניכט צו פערראטהען. איך בעגאנן באלד, ראנקענפעלז רעכט צו געבען. צו מיינער שאנדע זייא עס געזאגט: איך איבערליעסס מיך פאן דעם שטרודעל דעם פערגניגענס אונד דעם וואהללעבענס!

„באלד שוואנד יעדער געדאנקע אן אננא אויס מיינעם געדעכטניסס. דען איינע נייע ליידענשאפט האטטע זיך מיינער בעמעכטיגט — איך ליעבטע איין עדעלפרייליין, יאקאבאא פאן דער פלין, אונד פיהלטע דיא נייגונג ערוויעדערט. מעהר נאך: הערר פ. רוידניטץ וויינשטע מיינע פערבינדונג מיט דיעזער רייכען, אדעליגען היבשען יונגען דאמע . . ."

(פארטזעטצונג פאלגט.)

דער דאצו טויגט, מיט דעם קארפס-קאממאנדא צו בעטרויען. דיא בעאורטהיילונג, אב דער איינע אדער דער אנדערע גענעראל היעצו געאייגנעט איזט, וואללען זיא יענען איבערלאססען, דיא דאצו בערופען זינד. — איך ביטטע, מיינע אנטוואָרט צור קעננטניס צו נעהמען.

גאבריעל אוגראן: דער העדר מיניסטער מאגע ניכט גלייבען, דאסס נור דעריעניגע בערופען איזט, איבער מיליטארישע אנגעלעגענהייטען צו שפרעכען, וועלכער דורך לאנגע צייט מיט דען שפארען אונד מיט דעם זאבעל קלירדט. דיא נאציאן אפפערט גוט אונד בלוט, אונד זיא האט דאס רעכט, דאריבער צו שפרעכען. דיא האנוועדשאפט געהאָרט ניכט דעם מיניסטער, זאנדערן דער נאציאן, אונז אללען. דער העדר מיניסטער זאגט, דאסס דיא בעטרעפפענדען אים איהרע פענזיאנירונג אנגעזוכט האבען; אויך אים אריענט לאססט מאן אויף דעם טישע דעם פאשא איינע זיידענשנור צוריקק אונד לאססט איהם דיא פרייע, זיך אייגענהאנדיג הינצוריכטען. (הייטערקייט). היעפיר האבען וויר שאן מעהרערע ביישפיעלע געזעהען; זא צ. ב. ביים באראָן ערדעלס היים-רוילא. עס איזט אייגענטהימליך, דאסס פלאטצליך אללע האהרגעשטעללטען האנוועדס זיך שוואך אונד קראנק פיהלען אונד זיך צוריקקציעהען, וואהרענד עס ביי דער געמיינזאמען ארמעע קארפערליך אונד גייסטיג געבראכענע פערזאנליכקייטען ניכט (לארם אונד ווידערשפרוך רעכטס), אונד דער הערצאג פאן ווירטטעמבערג . . .

מיניסטער פעיערווארי: דער הערצאג פאן ווירטטעמבערג איזט קארפס-קאממאנדאנט.

אוגראן: איך גלייבע ניכט, דאסס ער פיזיש אדער גייסטיג דיא קאנקורדענץ מיט דען פענזיאנירטען פעלדמארשאלל-לייטנאנטס בעשטעהט. (הייטערקייט). דער העדר מיניסטער זאגט, דיא בעטרעפפענדען קאננען אלס דיוויזיאנס-קאממאנדאנטען ניכט גענוג רייטען.

מיניסטער פעיערווארי: צום פערגניגען אינס שטאדטוואלדכען רייטען, יא!

אוגראן: דער העדר מיניסטער האטטע דען גראפען מאלטקע שאן לאנגסט פענזיאנירט (הייטערקייט), וויל ער ניכט מעהר רייטען קאנן. קאנן מאן ניכט קאממאנדירען, ווענן מאן ניכט צו פפערדע זיטצט? גאריבאלדי, ראדעצקי, בעם א. ז. וו. האבען צו וואגען קאממאנדירט.

דיא אנטווארט דעם האנוועד-מיניסטערס ווארדע פאן דער מאיאריטאט צור קעננטניס גענאממען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (קריעגס-אנצייכען.) אויס בערלין ווירד געמעלדעט, דאסס אן איינען קריעגס-אויסברוך פאר פעבער ניכט צו דענקען זייא. — אם דאננערסטאג ווארדע אים קאיזערליך רוססישען ווינטערפאלאסטע צו פעטערסבורג דאס געארגס-פעסט געפייערט. ביי דער אים דיעזעם אנלאססע אבגעהאלטענען פאראדע ריכטעטע דער צאר אן דיא געארגסריטטער איינע אנשפראכע, אין וועלכער ער זאגטע: „איך בין איבערצייגט, דאסס מיינע טאפפערען געארגסריטטער זיך אויך קינפטיגהין אים קאמפפע מיט דען פיינדען רוססלאנדס אלס העלדען הערפארטהון ווערדען." — אין רוססיש-פאלען אונד וואלהיניען זינד דיא פרייזע דעם געטריידעס אונד האפערס פלאטצליך שטארק געשטיעגען. — אין רוססלאנד ווערדען דיא קריעגספארבערייטונגען נאך אימער ניכט איינגעשטעללט אונד ווערדען נייע טרופפענשיבע אן דיא גאליצישע גרענצע געמעלדעט.

* (לאנדשטורם.) דיא לאנדעספערטהיידיגונגס-מיניסטעריען אסטערייכס אונד אונגארנס האבען מיט געגענזייטיגעם איינפערנעהמען פאלגענדעס בעשלאססען: זאלכע לאנדשטורם-מאננער, וועלכע נאך אסטערייך צושטאנדיג זינד אונד אין אונגארן וואהנען, מיססען אין איהרער היימאטה דער לאנדשטורמפפליכט ענטשפרעכען; דאסועלבע איזט ביי יענען לאנדשטורם-מאננערן דער פאלל, וועלכע נאך אונגארן צושטאנדיג זינד אונד אין אסטערייך וואהנען. נור געזוכע פאן לאנדשטורם-אפפיציערען אונד בעאמטען אים אבלייסטונג דער לאנדשטורם-פפליכט אים ניכט צושטאנדיגען שטאאטסגעביעטע דער מאנארכיע ווערדען בעריקזיכטיגט.

* (פירסט ביסמארק) איזט קראנק, אונד האבען איהם דיא ארצטע ענטשיעדענע רוהע אונד ענטהאלטונג פאן דען געשאפטען עמפפאהלען.

* (מיט אויסצייכנונג.) דאס אונגארישע אמטסבלאטט פעראפפענטליכט דיא ליסטע דעריעניגען רעכטסהארער דער בודאפעסטער אוניווערזיטאט, וועלכע אים לויפע דעם יאהרעס 1886—7 איהרע פריפונגען מיט אויסצייכנונג בעשטאנדען האבען. דיא צאהל דערזעלבען בעטראגט 58; דאפאן זינד 18 יודען, אונד צוואר: מאקס בערנער, יאזעף פליישמאנן, יוליוס גרובער, סאמועל ציננער, י. פאראדייזער, היינריך וויילער, מאריץ קראמער, וויגפריעד שיל, סימאן שפיטצער, אלעקסאנדער דויש, אדאלף נוטטמאנן, יוליוס טער-פ. י. ריינער, אלעקסאנדער ווייססלאוויטש, פריעדריך האלאס, טהעאדאר באראג, היינריך קעפפיך אונד ריכארד וואהרמאנן. פאן דען אויסגעצייכנעטען פראגען 2 זאלכע נאמען, דיא ניכט נור אין אונגארן, זאנדערן אויך אים אויסלאנדע ווייט בעקאננט זינד. עס זינד דיעס: קאלאמאן טיסא יוניאר, זאהן דעם אונגארישען מיניסטערפרעזידענטען, אונד ריכארד וואהרמאנן, זאהן דעם רייכסטאגסאבגעארדנעטען אונד פארשטעהערס דער פעסטער איזר. געמיינדע.

* (עטליכע יידישע בלאטטער) זינד איינעם היעזיגען רעדאקטאר, דעססען ערפינדונגסגאבע בעקאננט איזט, גרינדליך אויפגעזעססען. דיעזער רעדאקטאר מעלדעטע, דאסס מאריץ וואהרמאנן פינפצייגטויזענד גולדען צור גרינדונג איינער יידישען ליטעראטורשטיפטונג געשפענדעט האבע. דיא יידישען בלאטטער דייטשלאנדס בעאיילטען זיך, דיעזע אינטערעססאנטע נאכריכט אבצודרוקקען אונד איין אין ווין ערשיינענדעס בלאטט פאנד אן דערזעלבען זא גראססען געפאללען, דאסס עס דיא אריגינאלמאט דערזעלבען פיר זיך אננעקטירטע. נון קאננען וויר אויף דאס בעשטיממטעסטע פערזיכערן, דאסס אן דיעזער נאכריכט קיין וואהרעס וואָרט זייא. אלס וויר העררן מאריץ וואהרמאנן דאריבער בעפראגטען, שטוינטע ער ניכט ווייניג דאריבער, דאסס מאן זא אים דער לופט גרייפען קאננע, אונד דאס בעטרעפפענדע היעזיגע יידישע בלאטט זא לייכטפערטיג פאלשע נאכריכטען פערברייטע.

* (איין יידישער געזאנדטער אין בוקארעסט.) דאס וואָרע ווירקליך עטוואס וועלטזאמעס. איין וואונדער וואָרע עס צו נעננען, ווענן זיך ניכט דיא רומאנישע רעגיערונג געגען איינען דיפלאמאטען פאם שטאממע איזראעלס שטרייבען ווירדע. אין פאריז שפריכט מאן ערנסטליך פאן דער ערנעננונג דעם העררן נאסטאן טהאמזאן, אבגעארדנעטען פאן אלגיער, צום פראנצאזישען געזאנדטען אין בוקארעסט. העדר טהאמזאן איזט יודע אונד האט איינע ענקעלין דעם זעליגען אדאלף קרעמיעה, דער פראנצאזישער מיניסטער אונד פראזידענט דער „אלליאנס איזר. וואר." צור פרויא.

* (וואָלטהאטיגקייט.) דער קינדערבעקליידונגספעריין אין ניטרא בעשענקטע אם 4-טען ד. מ. 57 ארמע שולקנאבען מיט ווינטערקליידערן. העדר יאזעף ענגעל בעקליידעטע אויסערדעם אויף אייגענע קאסטען 10 ארמע שולקנאבען, נאמליך: דרייא כריסטליכע אונד זיעבען יידישע.

געשיכטע דער נייערען צייט.

(187-טע פארטזעטצונג אונד שלוסס.)

דיא ארמעען דער גענעראלע פ. מאנטייפפעל אונד בורבאקי וואָרען אין דען וואפפענשטיללשטאנד ניכט איינגעשלאססען. דיא שטאדט פאריז צאהלטע איינע קאנטריבוציאן פאן 200 מילליאנען פראנקס.

דיא פערזאממלונג ווארדע אם 12-טען פעבער אין באָרדאָה ערעפפנעט. גאמבעטטא טראט פאם שויפלאטץ זיינעס ווירקענס צוריקק, דיא פראוויזארישע רעגיערונג לעגטע איהרע געוואלט ניעדער. טהיערס ווארדע צום שעף דער עקזעקוטיפגעוואלט דער פראנצאזישען רעפובליק געוועהלט. לויט אונד ענערגיש ערהאב זיך דאס פערלאנגען נאך בעענדיגונג דעם קריעגעס. טהיערס אונד זשיל פאוור, וועלכער אין דאס נייע מיניסטעריום איינגעטרעטען וואר, גינג נאך ווערזאיללע, אים דיא פריעדענספערהאנדלונגען צו בעגיננען.

אם 26-טען פעבער ווארדען נאך שווערען פערהאנדלונגען דיא פאן גראף ביסמארק אונערבייטליך דורכגעזעטצטען פארדערונגען דייטשלאנדס אנגענאממען אונד דיא פארבערייטונגען דעם פריעדענס אבגעשלאססען. ביז צור בעשטאטיגונג דערזעלבען דורך דיא פערזאממלונג אין באָרדאָה ווארדען דיא וועסטליכען שטאדטטהיילע פאן פאריז דורך 300,000 מאנן דייטשע טרופפען בעזעטצט. נאכדעם קאיזער ווילהעלם איבער דיעזע טרופפען מוסטערונג געהאלטען האטטע, צאגען זיא אם 1. מארץ איין אונד לאגערטען אויף דען עליזעישען פעלדערן; דאך פערליעססען זיא אם 3. מארץ דיא הויפטשטאדט, דענן דיא נאציאנאלפערזאממלונג האטטע זיך בעאיילט, דיא פריעדענסבעדינגונגען צו גענעהמיגען. מיט העפטיגער איננערער ערשיטטערונג האטטע טהיערס דיא שווערען בעדינגונגען פערקינדיגט, אבער דיא נאטהווענדיגקייט דעם פריעדענס דראנגטע דען פראטעסט דעם ווידערשפרוכס צוריקק.

פראנקרייך טראט עלזאסס (מיט אויסשלוסס פאן בעלפארט), דייטש-לאטהרינגען מיט מעטץ אונד טהיאנוויל אן דייטשלאנד אב אונד פערפפליכטעטע זיך צור צאהלונג פאן פינף מילליאנען פראנקס קריעגסקאסטען, ביז צו דערען אבטראגונג דייטשע טרופפען בעשטיממטע געגענדען פראנקרייכס, אויך בעלפארט, בעזעטצט האלטען זאללטען.

אם 7. מארץ פערליעסס קאיזער ווילהעלם ווערזאיללע, וואו ער זייט דעם 5. אקטאבער זיין הויפטקווארטיער געהאבט האטטע. גראף ביסמארק ווארדע אין דען פירסטענשטאנד ערהאבען. דיא גענעראלע מאלטקע אונד ראאן אין דען גראפענשטאנד.

דיא פערהאנדלונגען צום אבשלוסס דעם דעפיניטיווען פריעדענס זאללטען נון אין ברייססעל שטאטטפינדען; דא זיך דיעזעלבען אבער אין דיא לאנגע צאגען, טראף פירסט ביסמארק מיט פאוור אין פראנקפורט א. מ. צוזאממען אונד היער ווארדע דאס פריעדענסווערק אם 10. מאי 1871 פאללענדעט.

אם 18-טען יאננער 1871 האטטע קאניג ווילהעלם אים ווערזאיללער שלאססע דיא ווירדע איינעס „דייטשען קייזערס" אנגענאממען.

פאָלליעטאָן.

איין משומד אונד זיינע נאכקאממען.

(היסטארישע ערצאהלונג.)

(11-טע פארטזעטצונג.)

שמערצפאלל היעלט דער קאנצלער איננע, דאנן פוהר ער פארט:

„וויר קאמען אין מיינע הייםאטה, איך פאנד דיא מוטטער קראנק אונד פערצווייפעלנד . . . ווענינע מאנאטע דאראויף שטארב זיא אין מיינען ארמען! . . .

„וואהרענד דיעזע שמערצליכען ערייגניססע איבער מיך הערייןבראכען, וואר אויך אין דער פאמיליע מיינעס פריינדעס ראנקענפעלז איין שווערער טרויערפאלל איינגעטרעטען. איין היטציגעס פיעבער האטטע דיא ביידען זאהנע זיינעס רייכען, מאכטיגען פערוואנדטען פ. רוידניטץ, פאן דעם איך דיר שאן ערוואהנטע, אין ווענינען מאנאטען הינגעראפפט. דער קינדערלאזע געוואָרדענע מאנן, דעססען איינציגער ערבע יעטצט ראנקענפעלז וואר, פערמאכטע דיעזעם נאך ביי לעבצייטען דיא העלפטע זיינעס אונגעהייערען פערמאגענס, וואהרענד ער דיא אנדערע העלפטע דאצו בעשטיממטע, איינעם ארמען, אבער אן קארפערליכען אונד גייסטיגען אייגענשאפטען גלאנצענדען יונגען מאננע צו איינער גראססען קאריערע צו פערהעלפען.

„ראנקענפעלז עמפפאהל מיך אלס דיעזען יונגען מאנן . . . רוידניטץ שטעללטע מיר זיינען נאמען, זיינע